

Klic k zvestobi

Pred 70 leti so partizani požgali Ajdovec

Od požiga farne cerkve Sv. Trojice, župnišča in Gnidovčevega doma v Ajdovcu ter zverinskega pokola skoraj 40 fantov in mož je minilo 70 let. V spomin na ta tragični dogodek, ki se je zgodil 12. decembra 1942, je župnija v sredo, 12. decembra, na mestu, kjer je stala požgana cerkev, postavila velik lesen križ z letnicama 1942 in 2012, v nedeljo, 16. decembra, pa je bila v župnijski cerkvi spominska maša, ki jo je daroval škof Andrej Glavan. Med mašo je domači župnik Janez Zaletel v imenu župnije iz rok postulatorja Igorja Luzarja in škofa Glavana prejel relikvije blaženega mučenca Alojzija Grozdeta. Škof Glavan je v nagovoru dejal, da če se človek oddalji od Boga, prej ali slej podivja in je vsega zmožen. »V božji ekonomiji nobena nedolžna žrtev ni zaman. Dokaz je današnja izročitev relikvij blaženega mučenca Alojzija Grozdeta.« Spomnil je na 107 žrtev protirevolucije in 25 žrtev fašizma in nacizma, ki so prav v župniji Ajdovec pokazale, kako kruta je bila revolucija. Potem ko so partizani 16. oktobra 1942 umorili uglednega župana, dobrega gospodarja in očeta številne družine Štefana Vidriha z Brezove Rebri, so pošteni in miroljubni ljudje ustanovili vaško stražo, da bi varovali svoje domove in življenje pred terorjem. Partizani so jih napadli in v neenakopravnem boju zmagali, požgali cerkev, župnišče in Gnidovčev dom. Padlo je 22 domačinov, predvsem mladih fantov, 21 pa so jih partizani zajeli in po mučenju postrelili (o tem več v eni od prihodnjih *Družin*).

Na koncu maše je v imenu Nove slovenske zaveze o partizanskem zločinu v Ajdovcu govoril še Janko Maček. Dejal je, da je pisec knjige Gubčeva brigada (ta je

Župnik Janez Zaletel je iz rok škofa Glavana prejel relikvije blaženega mučenca Alojzija Grozdeta.

Foto: I. Ž.

napadala in uničila Ajdovec, poveljeval pa ji je prav pisec knjige Lado Ambrožič - Novljan), poglavju o napadu na Ajdovec dal naslov *Osvoboditev Ajdovca* in dodal: »Vprašajmo se, kakšna je bila videti ta osvoboditev. Proti komu so se borili napadalci? Ali je njihov napad mogoče razumeti kot osvobodilni boj, kot boj proti okupatorju? Ajdovška vaška straža je branila svojo vas pa tudi krščansko kulturo in demokracijo. Naj bo spomin nanjo v teh dneh tudi klic k zvestobi izročilu naših prednikov, k odgovornemu, premišljenemu ravnanju v našem usodnem, zamegljenem času. In pri tem naj nas podpirajo Lojze Grozde in drugi naši mučenci.«

Po maši je bila akademija, ki so jo pripravili bogoslovci. V njej so skozi besede škofa Gregorija Rožmana in Antona Vovka pokazali, kako sta se v hudih medvojnih in povojnih razmerah odzvala na tragedijo v Ajdovcu. V vlogi škofa Rožmana je nastopil Bernard Rožman, v vlogi škofa Vovka pa Branko Jurejevčič. Pel je župnijski pevski zbor, okrepljen s sorodniki žrtev in instrumentalisti. ■